

Ngày Nắng

Tôn Nữ Thu Nga

Sáng nay thức giấc, Nhiên cảm thấy trí óc mình bị mắc cạn tại một góc. Ngồi nhẩn nha nhai mấy sợi phở gà dai ăn liền trong cái ly nhựa, Nhiên nhìn qua cửa kính, mắt vẫn lơ trên mấy cái hoa dại mọc căn cỗi bên sườn đồi. Ly cà phê có cái nồi ngồi trên cái cốc đã chảy đến những giọt cuối cùng, Nhiên hủ hóa nó bằng cách đổ vào mấy muỗng kem vani không có chất béo. Mùi thơm nhẹ nhàng bốc lên, Nhiên mỉm cười khi nhớ lời anh bác sĩ bạn chê rằng Nhiên uống cà phê "con gái". Cà phê của con trai phải là những ly cà phê đen thui và đắng ngắt. Nhiên bật cười vì ý tưởng ngộ nghĩnh của anh ta đưa ra, cốt để trêu chọc các cô y tá nên không thêm tranh cãi. Những năm xưa, khi Nhiên còn đại dốt, thế nào một cuộc tranh luận vô bổ cũng xảy ra, bây giờ thì Nhiên chỉ cười và lắng nghe những cuộc tranh luận của người khác, chán tai thì bỏ đi. Nhấp một hớp cà phê nóng, nghe mùi thơm nồng nàn thấm qua vị giác và tư tưởng, ngoài sườn đồi, nắng nhẹ xuyên qua kẽ lá, Nhiên bỗng nhận ra rằng trí óc mình vẫn còn mắc cạn tại một góc.

Nhiên nhìn xuống trang báo Việt trước mắt mình, à, thì ra Nhiên bị mắc cạn vì Nhiên đọc chữ "một góc" nhiều quá. Sao thiên hạ lại ưa đứng vào một góc? Thế thủ ư? Khi ta đứng trong góc, hai phần ba thân thể ta đã được bảo vệ, một phần ba trước mặt ta dùng để đối phó với các nguy hiểm trên đời. Đó là vị thế ngồi của Nhiên mỗi khi Nhiên đi ăn trưa với các bạn vì Nhiên không thích có ai bước lui bước tới sau lưng mình. Nhiều khi ngồi giảng nghiệm tâm trí mình, Nhiên cố tình nhớ lại và tìm tòi những kinh nghiệm trong quá khứ nào đã đưa mình đến phản ứng tự động này. Có phải vì viên đạn lạc rơi sau lưng, trên tấm phản sau khi ăn sáng làm cái đĩa vỡ tung chẳng? hay vì những lần rơi mây hần trên mông để trị tánh ngông cuồng của Nhiên trong những ngày thơ ấu? hoặc là những cánh tay lỗ mưng của những tên đồng nghiệp ngu si, len lén vòng qua cổ Nhiên, muốn biểu diễn sức mạnh vũ phu của mình như những đe dọa ngấm ngấm vì ganh tị và giận dữ? Cái góc của Nhiên hôm nay nhiều bóng ma lẩn quẩn và Nhiên đang cố gắng xua đuổi ra khỏi đời mình.

Nhiên quyết định lao mình ra khỏi cái góc tối của tâm trí, nhảy lên các bậc thang lầu vội vã, cô thay bộ áo quần chạy xe đạp, cột tóc gọn ghẽ, bôi kem chống nắng đầy lên mặt mũi tay chân. Nhảy xuống cầu thang, cô xách bình nước lạnh, ra nhà xe để chuẩn bị lên đường. Nhiên mở thùng xe, vắt cái mũ cối và găng tay vào trước, rồi cô bung chiếc xe đạp của mình đặt cẩn thận vào trong thùng xe hơi. Tự dưng Nhiên thấy vui vẻ hẳn, cô lái xe ra khỏi nhà, lòng lâng lâng sung sướng, cô nhìn con đường mình đang vượt qua, hai hàng cây khuynh diệp lướt thướt lá loi, dòng nước long lanh tưới cỏ trên sân golf và những con vịt bơi chầm chậm trên hồ nước im vắng. Ánh nắng mai diu diu chiếu qua kẽ lá và thế giới của Nhiên bỗng rực rỡ ấm áp hẳn lên. Trên đỉnh đồi, tại khu đậu xe công cộng, Nhiên đậu xe vào một góc vắng, dưới tàn cây hoa hoàng hậu nở rộ những đóa hồng tươi chi chít. Nhìn lên cành cây, Nhiên bỗng nhớ đến những con chim quý quái, hay đồ những bãi phân trắng trắng đầy trên mũi xe làm nàng phải lau chùi hoài.

Thế nhưng Nhiên chỉ chép miệng mà không chịu rời xe đi chỗ khác chỉ vì Nhiên thích cây hoa này lắm và hôm nay Nhiên chiếm được chỗ đậu xe ngay dưới tàng hoa. Bản tính nghệ sĩ lại thắng trận thêm một lần nữa nên hôm nay các chú chim lại được dịp gọi bom lên xe nàng. Nhiên mở thùng xe, lấy chiếc nón bảo vệ đội lên đầu, mang đôi găng tay, và nâng chiếc xe đạp ra khỏi xe. Sau khi khóa cửa xe hơi, bỏ chum chìa khóa vào cái bọc da dưới yên xe, Nhiên chạy ra khỏi khu đậu xe. Nhiên có cảm tưởng mình là một con chim mới sổ lồng. Tự dưng nàng nhớ đến con chim két của Kym, con chim màu thiên thanh có chiếc cổ cườm, đôi cánh thẳng dang rộng, bay lượn trên không khi sống chuồng lúc gia đình nàng mới dọn về đây. Kym với đôi mắt nhạt nhòa lệ, bước thẩn thờ theo cánh chim bay với trái tim lẻ loi tuyệt vọng. Kym lúc ấy chỉ là một chú bé lên mười, ốm nhom và đen thui vì chơi đá banh. Sau bao nhiêu năm dài Kym cũng già từ nàng và bay đi như cánh chim hồn nhiên ấy để tạo dựng một cuộc đời riêng biệt và Nhiên cũng xây dựng cho mình một cuộc đời độc lập và phóng khoáng mới. Nhiên miên man nghĩ ngợi, bên tai vắng vắng tiếng cười hà hà của Kym qua điện thoại: Hà hà, mẹ tức cười quá..., Kym chẳng bao giờ tức giận hoặc cãi vã với mẹ cả, anh chàng chỉ cười khi bị mẹ chọc ghẹo qua điện thoại và luôn luôn nói câu tiếng Việt ngộ nghĩnh: Hà hà, mẹ tức cười quá...

Nhiên phóng xe ra đường, buổi sáng còn non như cỏ xuân, vắng bóng xe cộ, Nhiên ấn mũi giày, lách cách, khóa hai bàn chân mình trên hai bàn đạp, rướn mình đứng lên ráng sức vượt con đường đồi. Nhiên nghe hơi thở mình dạt dào vũ bão, tuôn tràn trong lồng ngực, hai cánh tay và gò má tái tê gió lạnh, những bắp thịt chân gồng cứng đưa con ngựa sắt như muốn bay lên một không gian vô tận nào đó. Lên đến đỉnh đồi, Nhiên thả

đốc như bay trên con đường nhựa, mỉm cười với những con sóc nhỏ chạy vượt qua trước mặt, vẫy tay chào người gác cổng công viên và tiếp tục lăn bánh xe trên đường. Hôm nọ cùng đạp xe với Tú trên đập nước Santa Fe, Nhiên bị một nàng chim chửi rửa một cách hàm hồ dữ dằn lắm, Tú cười rũ rượi khi thấy Nhiên ngừng xe, chống nạnh, nhìn xuống đường và cũng đối đáp một cách rất hàm hồ chua chát bằng một ngôn ngữ kỳ lạ, nàng chim sợ quá, lùi lại rồi bay qua một khoảng đường ngắn gần đó. Nàng ta hạ cánh xuống đất loay hoay nhòm chùng rồi lại há mỏ ra chửi bới lại. Biết ý, Nhiên và Tú lên xe ra đi. Thì ra nàng chim ta xây cái tổ và đẻ trứng ngay lề đường, thấy Nhiên đi gần thì nổi giận nên nhảy ra rửa sả. Nhiên lắc đầu: Sao mục chim ấy ngu như thế, nếu mục nằm yên trong tổ thì đâu có ai chú ý vì màu tổ và màu lông chim cũng gần giống như màu đá sỏi chung quanh, thế nhưng mục lại nhảy ra khỏi tổ và la lối như thế làm bọn trẻ con chú ý thì nguy hiểm thật. Chuyện con chim làm Nhiên áy náy cả mấy ngày, lần sau đó đi ngang, Nhiên không thấy tổ chim nữa, chỉ thấy mấy cộng rơm bay phất phơ trong gió.

Nhiên sợ nhất khi gặp con rắn uốn éo băng qua đường, nhất là vào mùa hạ, các con rắn rung chuông phoi mình trên đường nhựa tim hơi ấm. Những lúc ấy, Nhiên phóng thật nhanh, hét om sòm, tim đập thành thịch, mặt mũi tái xanh, xe chạy cả năm mươi phút mới hoàn hồn...Kym nghe chuyện mẹ kể thì lại cười.. hà hà, mẹ tức cười quá...Nghe tiếng Kym cười, Nhiên hình dung gương mặt của con, hàm răng trắng đều thật đẹp, hàm răng mà Nhiên đã trả tiền nha sĩ bằng những ngày làm việc phụ trội. Những lần sau gặp rắn Nhiên quen đi, có con dài cả thước, da màu nâu đỏ, không phải là rắn độc, Nhiên không la hét nữa chỉ vòng ra thật xa để tránh nó. Nhiên tự hỏi lẽ có hôm nào sơn sát không nhìn kỹ, chạy xe qua mình một con rắn rung chuông thì không biết hậu quả như thế nào? Từ hôm ấy, Nhiên về nhà nghiên cứu qua mạng vi tính và sách vở để tìm hiểu hình dạng các loại rắn của California và các vùng sa mạc vùng Tây Nam. Thì ra chú rắn trên đường mòn trong Santa Fe là rắn rung chuông và chú rắn nằm nghỉ ngơi trên bậc thềm nhà nàng là chú California King Snake. Loại sau có màu đen và các ô xeo xéo trên lưng màu nâu đỏ, không phải là rắn độc và chỉ có hai cái răng nanh nhỏ chút xíu. Lần sau gặp chú này, hy vọng rằng Nhiên trấn tĩnh được, không nhảy nhót và la hét nữa!

Nhiên tiếp tục chạy xe trên con đường yên lặng và vắng vẻ, các bụi xương rồng đã trở hoa, những đóa hoa rực rỡ màu vàng, cam, đỏ và hồng đậm. Các cây Joshua lá nhọn như thanh kiếm bạc, xòe quanh một đóa hoa lớn cao hơn mấy thước, cộng hoa thẳng và mạnh, cưu mang những chùm trắng nhỏ trên đọt, dày và rậm, nhìn xa giống như cái tháp hoặc ngòi bút khổng lồ. Những lúc có Tú bên cạnh, hai đứa thường tranh nhau tìm cho ra những bụi hoa lớn nhất, cãi cọ như trẻ con. Xe chạy lên bờ đập, dưới chân đập là công viên lớn, xa xa hồ nước yên lặng và xanh ngắt. Các bạn người Mỹ của Nhiên gọi xách mé rằng đây là " Mexican Rivera", chỉ vì khu vực này là nơi giải trí thiên nhiên gần nhất, chung quanh các khu phố có nhiều người Mễ định cư. Ngày cuối tuần, các gia đình Mễ quanh vùng đưa gia đình vào đây nướng thịt, nghỉ ngơi, trẻ con chạy xe đạp hoặc giầy bánh xe, nhiều bà mẹ trẻ đẩy xe em bé và các ông bố ngồi nhậu bia hoặc câu cá. Nhiên đạp xe thường xuyên trong khu vực này vào ngày nghỉ.

Nhiên trải đời mình qua chốn này cả bốn mùa, từ ngày tóc còn xanh và có thể cho đến ngày mái đầu bạc trắng. Mùa đông nàng qua đây, ngọn núi Baldy trắng xóa màu tuyết, những ngón tay Nhiên lạnh cóng, dù nàng đã mang găng tay da, mũi nàng tê tái và hơi thở tạo ra những luồng sương mù. Bầu trời California thật xanh và nắng mùa đông vẫn vàng rực rỡ, mang theo những cụm mây trắng trôi lững lờ trên trời. Cây không còn lá nữa, các bụi cỏ khô vàng thè nhưng những cây xương rồng vẫn mạnh mẽ vươn lên các chồi gai nhọn để chờ mùa xuân mới. Nhiên thích đạp xe một mình trên các con đường hiu quạnh, Nhiên có thể nói chuyện và hát một mình. Nói mà không sợ ai buồn, hát dở cũng không ai nghe, tâm hồn lúc nào cũng thanh thản.

Từ trên đê Nhiên nhìn xuống xa lộ, ô tô chạy liên miên như những té bào máu trong huyết quản. Bỗng dưng Nhiên thấy thương hại cho những kẻ đang vui đầu trong mạch sống ấy, không biết họ có được giây phút thánh

thời nào nào để nhìn nụ hoa nở, nhìn cánh lá rơi không? Nhiên quên mất là cũng có những phút giây Nhiên đứng lặng người trong hành lang bệnh viện, lòng trầm u quá đỗi, nhìn qua cửa sổ, thấy trời xanh, mây trắng, nắng vàng và mơ ước được trở thành một cánh chim để bay đi.

Nhiên có một người xếp, ông ta bị ung thư tụy tạng, trong thời gian mới bị bệnh, ông ấy bắt đầu sút cân, không muốn nghỉ việc, ông chỉ lấy ra một ít thì giờ để đi bác sĩ. Dần dần ông nghỉ nhiều hơn rồi vắng mặt. Thấy ông cô đơn tội nghiệp, Nhiên gọi điện thoại thăm hỏi thường xuyên, Nhiên biết rằng chỉ trong một thời gian ngắn thì ông sẽ ra đi vào một vùng miền viễn, ông sẽ chỉ là hạt bụi, bay qua đời mình.

Nhiên ngồi nghỉ mệt trên đồi, nhìn qua bệnh viện City of Hope, nghĩ tới người xếp đang được chữa bệnh tại đây, Nhiên điện thoại hỏi thăm, không có ai trả lời, Nhiên để lại lời nhắn rồi lên xe, đạp về bãi. Sau chừng năm dặm, điện thoại reo, Nhiên ngưng xe lại bên con đường mòn, gọi lại trả lời thì được biết là ông xếp gọi lại. Nhiên quyết định qua bệnh viện thăm ông ta. Sắp sửa lên xe, Nhiên kinh hoàng nhìn con rắn rung chuông còn cuộn tròn ngay trước bánh xe từ từ đuổi mình phóng vô bụi rậm. Con rắn ấy đã nằm yên trước bánh xe nàng trong mấy phút nàng bận điện thoại mà không hề hay biết. Nhiên đứng yên, sửng sờ, một cảm giác hoan lạc chợt ùa vào tâm trí nàng, một gánh nặng như có ai nâng ra khỏi thân thể nàng ...Nhiên phóng xe chạy về bãi đậu, vất chiếc xe đạp trong xe hơi, lái qua bệnh viện. Lần thăm viếng ấy là lần cuối cùng của Nhiên trước khi ông tạ thế.

Những lần đạp xe tại Santa Fe vào ngày thứ năm, Nhiên gặp một nhóm người da đỏ, ngày xưa tổ tiên họ sống trong vùng San Gabriel Valley. Một ngày trong tháng, họ họp mặt tại nhà Bảo Tàng trong khu Santa Fe Dam. Khi có họ, Nhiên quanh quẩn thật lâu, chuyện trò, chụp ảnh, và ăn sáng với họ. Nàng từ chối không dám ăn donut vì nhiều chất đường. Bà bạn da đỏ cười ré lên, chỉ tay vào mấy ông bạn chung quanh, ông nào cũng mập quá khổ:

- Tiểu đường này, tên kia cũng tiểu đường...tụi nó ăn quá xá có kiêng cử gì đâu!

Nhiên mỉm cười, chỉ xin một cái "pig in the blanket" nhỏ của bà làm.

Bà chỉ tay lên rặng núi phía bắc, tuyết trắng phủ chóp núi, trời xanh thăm thẳm:

- Powder sugar, mấy năm rồi mới thấy powder sugar đẹp như vậy! Chủ nhật này cô đi lên Pasadena cho vui nhé, chúng tôi có Powwow trên Viện Bảo Tàng .

Bà mở túi ân cần đưa cho Nhiên hai cái vé vào cửa miễn phí. Sau này, Nhiên không gặp nhóm người này nữa. Mỗi khi trở lại chốn cũ Nhiên lại nghĩ đến họ, không biết cuộc đời đưa họ về đâu?

Nhiên có thêm một người bạn già, gặp nhau thường xuyên vì đi xe đạp cùng giờ. Có khi vượt nhau trên lộ, Nhiên chỉ kịp chào ông rồi mỗi người đi mỗi ngã. Có khi gặp tại chỗ nghỉ ngơi, ông Frank thường ngồi nói chuyện cả giờ. Ông hưu sau mấy mươi năm làm nghề đưa thư, Chưa đầy 70 tuổi mà trông già lắm. Hai chân ông thường bị sưng đỏ, thế nhưng ông vẫn đạp xe hàng ngày. Ông có bạn Việt Nam nên thích nói chuyện về thức ăn Việt. Bạn ông dời nhà lên Prescott- Arizona, nên ông cũng muốn cùng vợ dọn lên trên ấy sau khi bà về hưu trong năm tới. Ông cùng vợ có lên Prescott chơi và rất thích thành phố nhỏ ấy. Ông nói chuyện nhà, chuyện công việc, chuyện về hưu ... Nhiều khi Nhiên nghe chán bảo ông:

- Tôi phải về, có hẹn đi bác sĩ.

Có hôm Nhiên bị mệt vì lượng đường trong máu xuống quá thấp, ông Frank cương quyết đạp xe theo và tháp tùng nàng xuống tận bãi đậu xe, biết Nhiên có kẹo ngọt ăn vào và hết mệt ông mới chịu ra về. Gặp những người tốt như vậy, Nhiên vô cùng cảm kích tình bạn của họ, và nàng cảm thấy những ngày trong đời mình dường như nắng cũng tươi hơn.

Vào khoảng tháng tư, xương rồng hai bên đường bắt đầu nở hoa, nhất là những hôm nắng ấm. Nhiên hay ngưng xe tại những bụi hoa đẹp để chụp hình, có khi bằng máy ảnh nhỏ, có khi bằng điện thoại di động. Nhiên say mê theo những con ong đen, mập ú. Loại ong này thường quây trong lòng hoa, tung phấn đầy đầu, trong hình chụp thấy chú ta ôm một cục sáp vàng tròn xoe và đầu dính lấm tấm phấn hoa vàng trên các sợi lông tơ. Hôm nay bươm bươm bay nhiều, từng đàn bươm màu cam và đen theo làn gió nhẹ không biết từ đâu tới, bay chập chờn quanh người Nhiên, Nhiên cảm thấy lòng mình vui phơi phơi như những cánh bướm mong manh. Giấc mộng của ông Trang Tử đã trở thành sự thật trong đời sống của Nhiên, thích hơn hết là Trang Tử nằm nhà để mộng, còn Nhiên đang sống trong cơn mộng ấy với gió mát mơn man trên má và mây trắng lơ lửng trên đầu.

Nghĩ ngơi một chút tại khu vực bảo tàng sinh thái, Nhiên bước quanh xem xét các đóa hoa Matiljilas vừa mới nở, cánh hoa trắng nhăn nheo như giấy nhiều, hoa lớn bằng bàn tay, nhị vàng tươi. Các con ong đã khám phá ra nguồn mật mới, bay vù vù từ hoa này qua hoa khác. Cây hoa đầy những nụ chưa nở, tròn trĩnh như viên bi và bao phủ bởi các sợi gai mịn và ngắn. Cạnh bên, một cây hoa vàng giống như hoa mai, cành thẳng và mạnh, hoa lớn và nhiều nhưng lá không đẹp như lá mai. Nhiên ngồi xuống băng ghế trước viện bảo tàng, vẫn vờ nhìn ánh nắng lung linh qua cành cây, nghe tiếng chim lao xao trong bóng lá và nghe mùa xuân trôi nhẹ nhàng qua một ngày thật êm ấm trong đời.

California – Ngày nắng , 2013.